

รายงานการวิจัยเรื่องการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ScienceDirect ของห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นการศึกษาสภาพการใช้บริการฐานข้อมูล ความพึงพอใจที่มีต่อบริการฐานข้อมูล ปัญหาความต้องการและความคิดเห็นในการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ScienceDirect จากผู้ให้บริการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน โดยใช้แบบสอบถาม มีผู้ตอบแบบสอบถามรวม 319 คน คิดเป็นร้อยละ 87.6 และ ใช้ข้อมูลบันทึกสถิติการใช้ฐานข้อมูลจาก Monthly Report และวิเคราะห์ทางสถิติด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประมาณค่าเฉลี่ยประชากร ผลการวิจัยมีดังนี้

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีวัตถุประสงค์ในการมาใช้บริการคือเพื่อทำวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ ผู้ใช้รับทราบว่ามีการบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ScienceDirect นี้จากเพื่อนและอาจารย์ และมีประสบการณ์ในการใช้ฐานข้อมูลนี้มากกว่า 3 ครั้ง/เดือน มีการใช้ทางเลือก SEARCH และพบผลการค้นที่ต้องการและมีความพอใจกับผลการค้น ส่วนที่มีความไม่พอใจมีสาเหตุจากข้อมูลที่ค้นได้ ยังไม่เพียงพอ ผู้ใช้มีความพึงพอใจในระดับมากในเรื่องความทันสมัยของเนื้อหาในฐานข้อมูล รวมถึงบุคลากรและสถานที่ที่ให้บริการ ส่วนปัญหาในการใช้บริการด้านระบบมีปัญหาในบางช่วงของการค้น การวิเคราะห์ข้อมูลจาก Monthly Report พบว่ามีการใช้บทความฉบับเต็มสูงกว่าการใช้บทคัดย่อ และมีการดูชื่อวารสารมากกว่าการใช้คำค้น ส่วนการค้นจะใช้แบบ Simple Search ปัญหาในการใช้บริการคือ วารสารมีข้อมูลไม่ครอบคลุม และผู้ใช้ให้ข้อเสนอแนะว่าอยากให้มีการรวบรวมฉบับเต็มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมากกว่านี้ มีการใช้วารสารที่ห้องสมุดบอกรับมากที่สุด 5 อันดับได้แก่ Bioresource Technology Postharvest Biology and Technology, Water Research, Emzyme and Microbial Technology และ Process Biochemisrty ส่วนการใช้วารสารที่ห้องสมุดไม่ได้บอกรับแต่มีการใช้สูง 5 อันดับได้แก่ Physica C: Superconductivity, International Journal of Food Microbiology, Journal of Chromatography A, Mutation Research Genetic Toxicology and Environmental Mutagenesis และ Journal of the European Ceramic Society

ข้อเสนอแนะต่อห้องสมุด มีดังนี้ ห้องสมุดต้องจัดเตรียมความพร้อม ทางด้านต่างๆเช่น บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ที่มีความทันสมัยและมีความเร็วเพื่อรองรับการให้บริการฐานข้อมูลที่มีหลายลักษณะโดยเฉพาะ บทความฉบับเต็ม การจัดอบรมกิจกรรมแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย ควรแนะนำเทคนิควิธีในการใช้ทางเลือกอื่นๆที่มีประโยชน์ในการค้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นฐานข้อมูล , ห้องสมุดควรมีการประชาสัมพันธ์การบริการฐานข้อมูลและการจัดกิจกรรมการแนะนำการใช้ฐานข้อมูลนี้แก่บุคลากรให้มากกว่าเดิม ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้ ศึกษาข้อมูลการใช้ในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ที่ให้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต, ประเมินผลการค้นคืนข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อศึกษาความถูกต้องแม่นยำของการค้น, กษาและประเมินผลการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของผู้จัดจำหน่ายต่าง ๆ ของผู้ใช้สาขาวิชาเดียวกันเพื่อเปรียบเทียบฐานข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ เช่น ขอบเขตเนื้อหา ความทันสมัย ลักษณะของข้อมูล ความถูกต้องในการค้น ระบบและการบริการ เป็นต้น

This research was aimed at studying the use of "ScienceDirect", an Elsevier's online database made available by Chiang Mai University Library (CMUL), the needs, the satisfaction, the problems and the recommendations of using this database. The instruments used were questionnaire sent to the library users came to use the Central Library and Faculty libraries, Chiang Mai University Library totalling 364 and 319 questionnaires (87.6 %) returned and ScienceDirect Monthly Reports. Data analysis was carried out using percentage, mean and standard deviation. The results of the study were as follows:

The majority of the database users were science and technology graduate students. Their purposes for database retrieving were to support their studying and doing thesis. They knew this database by being informed friend and academic staff. They accessed to this database more than tree times a month. An option SEARCH was the most popular used and the results were mostly satisfied. Only some users were not satisfied as few records were found. The users satisfied with the updated contents in the database, the library staff and the library space serving. The problem facing this service was the fall of an internet connection in some period. Within montly reports revealed that full text articles were popular used rather than abstracts and users prefered to access by journal titles to keywords and prefered to access by simple search to advanced search. The searching problem was issues of needed journals were not available in the database. More full text journals on health sciences were recommened to be included. The top journals subscribed by the library popularly used were Bioresource Technology, Postharvest biology and Technology, Water Research, Enzyme and Microbial Technology and Process Biochemistry and the top five journals unsubscribed by the library popularly used were Physica C: Superconductivity, International Journal of Food Microbiology, Journal of Chromatography A, Mutation Research Genetic Toxicology and Environmental Mutagenesis and Journal of the European Ceramic Society.

Some recommendations were proposed to the library: the library staff should be well trained to be able to access the database, hardware and software should be more updated and added up speed in order tp access various formats of information especially full text and public relations on the service and the database training should be stressed.

For further research there should be a study of other online databases use subsribed by the library, an evaluation of online database searching in order to get the correctness and precision of the search and a comparative study on online databases on the same subject provided by different companies in terms of scopes, timliness, information formats, correctness, searching systems and services.